

Dr hab. n med. Marta Kałużna-Oleksy

Poznań, 08.02.2024 r.

I Klinika Kardiologii Katedry Kardiologii

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Adriana Kwaśnego

„Wpływ stanu odżywienia na rokowania pacjentów z chorobami układu
sercowo-naczyniowego – różnice płci”

UWAGI WSTĘPNE

Przedstawiona praca doktorska pt. „Wpływ stanu odżywienia na rokowania pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego – różnice płci” została przygotowana przez mgr. Adriana Kwaśnego pod opieką naukową dr. hab. Michała Czapli z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (promotor) oraz dr. hab. Bartosza Uchmanowicza z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (promotor pomocniczy).

Choroby układu sercowo-naczyniowego (CVD) są główną przyczyną śmiertelności na świecie, stanowiąc istotne wyzwanie dla globalnego zdrowia publicznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia, CVD odpowiadają za około 31% wszystkich zgonów na świecie, co przekłada się na 17,9 miliona zgonów rocznie. Istotnym aspektem wpływającym na rokowania pacjentów z CVD jest stan odżywienia, który odgrywa kluczową rolę zarówno w patogenezie, jak i w przebiegu tych chorób. Z jednej strony, niedożywienie może negatywnie wpływać na rokowania pacjentów z CVD, zwiększając ryzyko powikłań, przedłużając czas hospitalizacji, zwiększając ryzyko ponownej hospitalizacji czy zwiększając ryzyko zgonu. Z drugiej strony, otyłość, będąca wynikiem nadmiernego spożycia energii, jest uznawana za jeden z głównych czynników ryzyka rozwoju CVD. Obejmuje to m.in. nadciśnienie tętnicze, chorobę wieńcową, cukrzycę typu 2, które są bezpośrednio powiązane z ryzykiem wystąpienia CVD. Stan ten także pogarsza rokowania pacjentów z chorobami serca.

OCENA FORMALNA

Praca doktorska ma postać 76-stronicowej monografii, włączając w to streszczenie w języku polskim i angielskim, bibliografię, opis dorobku naukowego Doktoranta, kserokopię zgody Komisji Bioetycznej oraz oświadczenia o współautorstwie. Praca została podzielona na dziesięć rozdziałów i ma typowy układ dla oryginalnych prac badawczych z wyraźnym podziałem na wstęp, cele, metodykę i materiał badawczy, wyniki (tutaj w postaci prezentowanych już opublikowanych prac), wnioski. Rozprawa została oparta o cykl trzech oryginalnych powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w recenzowanych czasopismach o wysokim współczynniku oddziaływania:

1. Kwaśny A[drian], Uchmanowicz I, Juárez-Vela R, Młynarska A, Łokieć K, Czapla M. Sex-related differences in the impact of nutritional status on in- hospital mortality in heart failure: a retrospective cohort study. *Eur J Cardiovasc Nurs.* 2023 May 25;zvad050. doi: 10.1093/eurjcn/zvad050. Epub
2. Kwaśny A[drian], Łokieć K, Uchmanowicz B, Młynarska A, Smereka J, Czapla M. Sex-related differences in the impact of nutritional status on in-hospital mortality in acute coronary syndrome: a retrospective cohort study. *Nutr Metab Cardiovasc Dis.* 2023 Jun 19;S0939-4753(23)00243-0. doi: 10.1016/j.numecd.2023.06.010. Epub ahead of print. PMID: 37516641.
3. Kwaśny A[drian], Łokieć K, Uchmanowicz B, Młynarska A, Smereka J, Czapla M. Sex-related differences in the impact of nutritional status on length of hospital stay in atrial fibrillation: a retrospective cohort study. *Front Public Health.* 2023 Sep 6;11:1223111. doi: 10.3389/fpubh.2023.1223111. PMID: 37744485; PMCID: PMC10516568.

We wszystkich trzech publikacjach doktorant jest pierwszym autorem. Prace są spójne tematycznie oraz zostały oblikowane w trzech różnych renomowanych czasopismach: *European Journal of Cardiovascular Nursing* (EJCN, Oxford), *Nutrition, Metabolism & Cardiovascular Diseases* (Elsevier) oraz *Frontiers in Public Health*. Łączny Impac Factor prac włączonych do cyklu wynosi 11,8 pkt i 270 punktów MNiSW.

Celem prac była ocena wpływu stanu odżywienia ocenianego za pomocą skali Nutritional Risk Score 2002 (NRS-2002) i BMI na rokowania pacjentów z wybranymi chorobami układu sercowo naczyniowego. Doktorant wyodrębnił trzy cele szczegółowe:

1. Celem pracy oryginalnej pt.: „Sex-related differences in the impact of nutritional status on in- hospital mortality in heart failure: a retrospective cohort study” była ocena

wpływu stanu odżywienia ocenionego za pomocą skali NRS-2002 i BMI na śmiertelność wewnątrzszpitalną u pacjentów z HF w zależności od płci.

2. Celem pracy oryginalnej pt.: „Sex-related differences in the impact of nutritional status on in-hospital mortality in acute coronary syndrome: a retrospective cohort study” była ocena wpływu stanu odżywienia ocenionego za pomocą skali NRS-2002 i BMI na śmiertelność wewnątrzszpitalną u chorych z AMI w zależności od płci.
3. Celem pracy oryginalnej pt.: „Sex-related differences in the impact of nutritional status on length of hospital stay in atrial fibrillation: a retrospective cohort study” była ocena wpływu stanu odżywienia ocenionego za pomocą skali NRS-2002 i BMI na długość pobytu w szpitalu (ang. length of hospital stay, LOHS) wśród pacjentów z AF w zależności od płci.

Doktorant przeprowadził retrospektywną analizę danych 3096 pacjentów hospitalizowanych w trybie nagłym w oddziale kardiologii Instytutu Chorób Serca Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu w latach 2017-2021. Analiza dotyczyła przypadków ostrego zawału serca (1342 pacjentów), niewydolności serca (809 pacjentów) oraz migotania przedsionków (945 pacjentów). Rozprawa doktorska została starannie opracowana zgodnie ze standardowym układem stosowanym w pracach doktorskich, obejmującym cykl publikacji. Autor włączył do niej takie rozdziały, jak Wprowadzenie, Materiały i Metody, Wyniki oraz Podsumowanie i Wnioski. Dwa ostatnie, według mojej oceny, są kluczowe, gdyż w nich doktorant nie tylko wykazał gruntowną znajomość tematu, ale także dojrzałość naukową, co potwierdza m.in. starannie opracowany punkt „ograniczenia badania”. W pracy tej doktorant sformułował ważne wnioski, także z perspektywy kardiologa:

1. Ryzyko niedożywienia oceniane za pomocą skali NRS-2002 oraz niedowaga wg BMI były niezależnymi predyktorami szansy zgonu wewnątrzszpitalnego u mężczyzn z HF. W przypadku kobiet nie wykazano takiej zależności.
2. Ryzyko niedożywienia ocenione za pomocą skali NRS-2002 było czynnikiem zwiększającym szansę zgonu wewnątrzszpitalnego u kobiet z AMI. W przypadku mężczyzn takiej zależności nie wykazano. Nie stwierdzono związku pomiędzy wynikiem BMI a śmiertelnością wewnątrzszpitalną zarówno u kobiet jak i mężczyzn z AMI.
3. Ryzyko niedożywienia wg NRS-2002 u pacjentów z AF było niezależnym predyktorem długości hospitalizacji u mężczyzn, ale nie u kobiet. Nie stwierdzono związku pomiędzy BMI a LOHS zarówno u kobiet jak i mężczyzn z AF.

4. Nadwaga i otyłość wg BMI nie była czynnikiem wpływającym na śmiertelność wewnątrzszpitalną zarówno pośród kobiet jak i mężczyzn z HF i AMI oraz nie wpływała na długość hospitalizacji u pacjentów z AF.
5. Wpływ stanu odżywienia na rokowania pacjentów z CVD zależny od płci, różni się w zależności od postawionego rozpoznania.

Temat rozprawy jest oryginalny, interesujący, ciekawy i, co najistotniejsze, ma duże znaczenie praktyczne. Prace zostały opublikowane w renomowanych czasopismach, co oznacza, że przeszły już recenzje wydawnicze. W związku z tym nie mam żadnych uwag do ocenianej przeze mnie rozprawy doktorskiej.

Podsumowując stwierdzam, że rozprawa doktorska mgr. Adriana Kwaśnego pt.: „Wpływ stanu odżywienia na rokowania pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego – różnice płci” stanowi oryginalne i ważne osiągnięcie a badanie było przeprowadzone z najwyższą starannością. Stwierdzam także, że rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku (prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668), wraz z późn. zm. i obwieszczeniami w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy.

Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu, Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu i dopuszczanie mgr. Adriana Kwaśnego do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie, ze względu na bardzo dobrze zaprojektowaną metodologię badania, wysoki wskaźnik wpływu Impact Factor opublikowanych prac oraz przede wszystkim ich praktyczną wartość, wnoszę o wyróżnienie ocenianej rozprawy doktorskiej.

Dr. hab. n med.

Marta Kałużna-Oleksy

